

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 447/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tekijänoikeuskorvausten vaikutuksesta työttömyysturvaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Eeva-Johanna Elorannan /sd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 447/2020 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta työttömyysturvalain toimeenpanoasetuksen 8 § vastaisi asetuksen 3 §:ää ja työttömyysturvalakia tekijänoikeuskorvausten tulkinnassa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työttömyysturvalaissa (1290/2002) säädetään työttömyysturvan myöntämisen edellytyksistä. Työttömyysturvalaissa on omat säännöksensä työttömyyspäivärahan perusteena olevan palkan määrittelyä ja työttömyysetuuden sovittelua varten. Valtioneuvoston asetuksessa työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta (1332/2002 myöhemmin *tuloasetus*) säädetään tarkemmin vakiintuneesta palkkatulosta ja siinä huomioon otettavasta tuloista sekä sovittelussa huomioon otettavista tuloista. Kysymyksessä lienee tarkoitettu viitata mainittuun tuloasetukseen. Kysymyksessä mainituista pykälistä 3 § liittyy palkansaajan ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittämiseen ja 8 § sovittelussa huomioon otettaviin tuloihin.

Työttömyysturvalain mukaan palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan henkilön vakiintuneen palkan perusteella työttömyyttä edeltäneeltä ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Palkansaajan työssäoloehtoon voidaan lukea kalenteriviihkö, jona henkilö on ollut vakuutusenalaisessa työaika ja palkkaa koskevat edellytykset täyttävässä työssä. Vakuutusenalaisella työllä tarkoitetaan työtä, josta on maksettu sosiaaliturvamaksut, kuten työttömyysvakuutusmaksut. Päivärahan perusteena olevana palkkana otetaan huomioon palkka ja muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on maksettu korvauksena työstä. Tuloasetuksella säädetään tarkemmin vakiintuneesta palkkatulosta ja siinä huomioon otettavista tuloista, tulojen selvittämisestä palkkatodistuksella tai verotustiedoin sekä vuositulon määrittämisestä. Tuloasetuksen 2 §:ssä, jossa säädetään palkan määrittämisessä huomioon otettavista vakiintuneena palkkana tai siinä huomioon otettavista tuloista, ei mainita tekijänoikeuskorvauksia. Tuloasetuksen 3 §:n mukaan vakiintunutta palkkaa määritettäessä huomioon ei oteta työhön perustumatonta tuloa, pääomatuloa tai tuloa, jota ei voida pitää vakiintuneena. Tuloasetuksen 3 §:n 16 kohdan mukaan tällaista tuloa on immateriaalioikeuteen perustuva korvaus.

Työttömyysturvajärjestelmän tarkoituksena on turvata työttömän työnhakijan taloudelliset mahdollisuudet hakea työtä ja parantaa edellytyksiään päästä tai palata työmarkkinoille korvaamalla

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 447/2020 vp

työttömyydestä aiheutuvia taloudellisia menetyksiä. Koska vain osittain työttömällä henkilöllä ei ole sellaisia työttömyydestä aiheutuvia menetyksiä kuin kokonaan työttömällä, työttömyysetuus maksetaan tällaisissa tapauksissa soviteltuna. Tämä tarkoittaa, että työtulot tai yritystoiminnan tulot vähentävät työttömyysetuuden määrää. Työttömyysturvalain mukaan soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus työnhakijalla, joka tekee osa-aikaista työtä tai jonka päivittäistä työaikaa on lyhennetty lomautuksen vuoksi. Lisäksi soviteltua päivärahaa voidaan maksaa työnhakijalle, joka on vastaanottanut enintään kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyöstä tai jolla on tuloa sivutoimiseksi katsottavasta yritystoiminnasta tai omasta työstä. Soviteltu työttömyysetuus määräytyy sovittelujakson työtulon perusteella. Sovittelussa tulona otetaan huomioon palkka tai muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on saatu korvauksena työstä ja joka myös turvaa osaltaan työttömyysetuuden saajan toimeentuloa aikana, jolta etuutta maksetaan. Soviteltu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadusta tulosta voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa. Tuloasetuksen 8 §:n 9 kohdan mukaan sovittelussa huomioon otettavana työn perusteella saatuna ansiotulona on otettava huomioon immateriaalioikeuksiin perustuva korvaus, kuten rojalti, käyttökorvaus, tekijänoikeuskorvaus ja korvaus työsuuhdekeksinnöstä.

Voimassa olevan työttömyysturvalain ja tuloasetuksen mukaan tekijänoikeuskorvauksia ei pidetä vakiintunutta palkkaa määritettäessä huomioon otettavana vakiintuneena tulona ja tekijänoikeuskorvaukset ovat työttömyysetuuden sovittelussa huomioon otettavaa työn perusteella saatua ansiotuloa. Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan sovitellun työttömyyspäivärahan kehittämistä jatketaan. Lisäksi jatketaan työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevan työssäoloehdon kehittämistä. Hallitus on käynnistänyt myös sosiaaliturvauudistuksen, jossa tavoitteena on sosiaaliturvan rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen pitkällä aikavälillä. Edellä mainittujen hallitusohjelmaan liittyvien hankkeiden ja sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä on mahdollista tarkastella myös tekijänoikeuskorvausten suhdetta työttömyysturvaan.

Helsingissä 12.6.2020

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen